

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, declarat în propria cauză penală de către

Novițchii Andrei XXXXX, născut la XXXXX

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 23.01.2014 până la 07.11.2018;

Instanța de apel de la 24.06.2019 până la 24.09.2019;

Instanța de recurs de la 23.07.2020 până la 09.12.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru 07 noiembrie 2018, Andrei Novițchii a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166 alin. (2) lit. d), e) și f) Cod penal și i-a fost stabilită în baza acestei legi o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei penale aplicată lui Andrei Novițchii pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Serghei Cazanțev, hotărârile în privința căruia nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constata că, Constantin Cazanțev la data de 29 august 2013, aproximativ la ora 19.00, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Andrei Novițchii, după un plan bine chibzuit, repartizând preventiv rolurile între ei, în timp ce se afla în mun. Chișinău, în garajul nr. 8, care aparține familiei Irina și Serghei Cazanțev, situat la parter în blocul casei de locuit de pe str. XXXXX, Andrei Novițchii profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința, la indicația lui Constantin Cazanțev, a imobilizat-o pe Irina Cazanțev cu un electroșocul, paralel Cazanțev Constantin, având în mână

un pumnal din metal, i-a aplicat ultimei mai multe lovituri în regiunea capului și cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului.

La fel, întru realizarea cu succes a scopului propus, împreună cu Andrei Novîțhii, cu lipici i-a legat cet. Irina Cazanțev mâinile și picioarele, urcând-o forțat în portbagajul automobilului de model „Touareg”, care aparține victimei, cu numărul de înmatriculare XXXXX, care era parcat în garajul nr. 8, situat la parter în blocul casei de locuit din strXXXXXX, după ce Andrei Novîțhii, la volanul automobilului nominalizat a ieșit din garaj, înconjurând sectorul în care locuiește partea vătămată, apoi, întorcându-se a transmis automobilul lui Constantin Cazanțev. Ultimul, fiind la volanul automobilului părții vătămate, urmărind scopul omorului cet. Irina Cazanțev, s-a îndreptat spre pădurea de pe strada M. Sadoveanu, unde în continuare i-a aplicat cet. Irina Cazanțev multiple lovituri peste diferite părți ale corpului, după ce s-a îndreptat spre stația PECO, care este situată pe str. Mihai Viteazu, mun. Chișinău, unde într-o butelie din plastic cu volumul de 6 litri, a procurat benzină, după ce s-a îndreptat spre ieșirea din oraș. În timp ce se deplasa pe șoseaua Hîncești în direcția străzii Docuciaev, Irina Cazanțev fiind în portbagajul automobilului de model „W Touareg”, a deschis portiera din spate cerând ajutor, totodată încercând să sară din automobil, fapt care a fost observat de către Inspectorul de Patrulare Rutieră MAI- Mihail Boț, care a somat șoferul automobilului să se oprească. Ignorând cerințele legale a colaboratorului de poliție Constantin Cazanțev a mărit viteza, încercând să se ascundă de echipajul de poliție care îl urmăreau, însă nu i-a reușit, deoarece pe str. Tatarbunar, în preajma casei nr. 2, mun. Chișinău, după ce a accidentat mai multe automobile și a fost aplicată de către polițiști arma din dotare, automobilul de model „W Touareg” a fost stopat forțat, în urma cărui fapt Constantin Cazanțev, a părăsit automobilul și a încercat să fugă opunând rezistență, dar a fost reținut.

Tot, Constantin Cazanțev, la 29 august 2013, aproximativ la ora 21.00, urmărind scopul răpirii automobilului de model „W Touareg” cu numărul de înmatriculare XXXXX, care aparține cet. Irina Cazanțev, împreună și prin înțelegere prealabilă cu cet. Andrei Novîțhii, după un plan bine chibzuit, repartizând preventiv rolurile între ei, în timp ce se afla în mun. Chișinău, în garajul nr. 8, care aparține familiei Irina și Serghei Cazanțev situat la parter în blocul casei de locuit de pe XXXXX, după ce i-a aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului cet. Irina Cazanțev, a legat-o cu lipici punând-o în portbagajul automobilului și, întru realizarea cu succes a acțiunilor sale criminale Cazanțev Constantin a răpit automobilul de model „W Touareg” cu numărul de înmatriculare XXXXX.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței, doar în partea stabilirii pedepsei în privința inculpatului Andrei Novîțchii, prin care ultimului să-i fie numită pedeapsa în baza art. 166 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal sub formă de închisoare, cu executarea reală a ei, fără aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea celor solicitate, procurorul a menționat că, sentința nominalizată este prea blândă, nu corespunde personalității celui vinovat și este nefondată sub aspectul blândeții pedepsei întrucât nu corespunde circumstanțelor comiterii infracțiunii și gradului pericolului social ce îl prezintă inculpatul

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, a fost admis apelul procurorului declarat împotriva sentinței în partea condamnării inculpatului Andrei Novîțchii, casată sentință în partea numirii pedepsei aplicate ultimului și pronunțată, în această parte, o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se numește pedeapsa lui Andrei Novîțchii pe art. 166 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip semiînchis.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond la numirea felului și măsurii de pedeapsă a ținut cont de unele circumstanțe reale și personale, cum ar fi: caracterul și gradul de pericol social a infracțiunii, că infracțiunea a fost săvârșită intenționat, conform prevederilor art. 16 Cod penal se referă la infracțiuni grave. Circumstanțe atenuate și agravante n-au fost reținute.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de persoana celui vinovat, care este fără antecedente penale, este căsătorit, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, însă ținând cont de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă ce atentează la relațiile sociale cu privire la libertatea persoanei consideră că o altă pedeapsă decât cea privativă de libertate reală nu-și va atinge scopul, or, potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal *„pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”*.

Instanța de apel a menționat că, instanța de fond eronat la stabilirea măsurii de pedeapsă, nu a luat în considerare caracterul și gradul pericolului social și prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului, de faptul că și-a recunoscut vina, însă nu s-a căit sincer și din aceste considerente, că infracțiunea comisă este gravă, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, inculpatul trebuie

să poarte răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate și consideră că îndreptarea și reeducarea lui este posibilă, cu aplicarea pedepsei închisorii.

Mai mult, instanța de fond n-a ținut cont nici de modul în care a fost a fost maltrată și răpită partea vătămată: a fost supusă la electrocutare și i-au fost legate mâinile și picioarele, fiind pusă în portbagajul mașinii, unde și s-a aflat în timpul transportării în alt loc, astfel fiindu-i cauzate suferințe mari fizice și psihice.

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia ca fiind necesar de a admite apelul procurorului și de a-i numi pedeapsa lui Andrei Novîțhii în baza pe art. 166 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciare de tip semiînchis, or, potrivit art. 72 alin. (3) Cod penal *„în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție”*.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Andrei Novîțhii, care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței fără modificări.

În motivarea celor solicitate, recurentul susține că nu se face vinovat de cele imputate în rechizitoriu, or, ultimul nu a aplicat electroșocul și nu a cooperat cu Constantin Cazanțev, nefiind într-o înțelegere prealabilă așa cum este descris în decizie.

Astfel, consideră că pedeapsa aplicată pentru acțiunile comise este prea dură.

De asemenea, inculpatul subliniază că a fost deținut în stare de arest preventiv pe o durată mai mare de 2 ani, pe când legiuitorul stabilește perioada maximă pentru deținere sub arest preventiv nu mai mare de 6 luni.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalând temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia care a comis pentru prima dată o infracțiune, corect au conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 5 ani.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a quantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate prin menținerea sentinței declarate de către instanța de fond, care de fapt nici nu a fost motivată indicând doar dezacordul cu probele și faptul că a fost deținut mai mult de 2 ani în arest preventiv, or, simplul motiv că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința sa a unei pedepse neprivative în temeiul art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Referitor la dezacordul recurentului cu privire la aprecierea probelor, și anume, că nu a utilizat electroșocul, Colegiul penal amintește că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al instanței de fond și al instanței de apel.

De asemenea, cu referire la alegațiile indicate de către recurent în cererea de recurs cu referire la faptul că, inculpatul s-a aflat în arest preventiv pe o durată mai mare de 2 ani, Colegiul penal menționează că, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care face referință recurentul, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, în propria cauză penală, de către inculpatul *Novițchii Andrei XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **16 decembrie 2020**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan